

ANNOTATIONES.

^a *Struthiorū.*) Struthia cydonia sunt ea, quæ dulciora & maiora sunt, minusq; acerba. *Struthia.*
^b *Sextarios Romanos duos.*) Hoc est, uncias quadraginta mensurales. Nam sextarius Ro- *Sextarius*
 manus capit libram vnam & dimidiam, & sextami eius partem: id est, uncias mensurales *Romanus.*
 viginti. Est etiam Atticus, qui uncias decem & octo habet, vt alibi fusius diximus. *Atticus.*

DE ECLEGMATIS,
SECTIO OCTAVA.

ECLEGMA SANVM ET EXPERTVM.

Ioannis Damasceni.

I.

Vlsi, vocisq; asperitati, & raucedini, à frigiditate natæ au-
 xilio est: crassos in thorace & pulmone humores exte-
 nuat, & incidit. Habet cinamomi, hyssopi aridi, glycyrr-
 rhizæ, añ unc. dimidiam. Zizyphorum, myxorum, añ
 numero triginta. Vuarum passarum à nucleis purgatarū,
 ficuum aridarum, palmularum pinguium, añ unc. duas.
 Fœnigræci, drach. quinq;. Adianti, manisp. vnum. Semi-
 num anisi, fœniculi, lini, iridis, calaminthæ, añ drachmas
 quatuor. Coquantur omnia in aquæ purissimæ lib. quatuor, ad duarum libra-
 rum consumptionem. Colatum cum penidiorū lib. duabus, coquatur ad mel-
 lis crassitudinem. Postea adijciatur, minutissimè incisorum & tritorum pinea-
 rum nucum repurgatarum, drach. quinq;. Amygdalarum dulcium mundata-
 rum, glycyrrhizæ, tragacanthæ, gummi Arabici, amyli, añ drach. tres. Iridis,
 drach. duæ. Misceantur subiganturq; omnia simul celerrimè, donec albescat
 medicamentum.

ANNOTATIO.

^a *Eclegmatis.*) Eclegmata Latinis sunt linctus, medicamenta quæ linguntur ac lam- *Eclegmata.*
 buntur verius, quàm deuantur. Arabibus Loch & Lohoch nominantur, vt libro tertio *Loch.*
 fusius dicemus. Veteres arteriacas compositiones vocarunt. Coctura quidem quàm Ele-
 ctuario solido vel liquido parcior, vt consistetia ipsa diluitor sit: præcipuè si pus crassum,
 aut pituita lenta è pulmone educenda est.

ECLEGMA E SCILLA.

Ioannis Damasceni.

II.

CRassos & lentos humores, quiq; in thorace difficulter concoquuntur, in-
 cidit & extenuat: ideoq; asthmaticis & difficile spirantibus auxiliatur,
 thoracisq; dolorem leuat. Capit succi scillæ, mellis despumati, añ lib. vnam.
 Coquantur ad eclegmatis consistentiam.

ANNOTATIO.

^a *Succi scillæ.*) Is verò succus à nonnullis ita colligitur. Scillas crudas tres aut quatuor *Scilla succis.*
 in partes eburneo cultello secant, dein in pila marmorea vel lapidea terunt, cum pistillo è
 ligno Guaiaco constructo: & dein succum, linteo raro eas immitentes, exprimunt.

ECLEGMA E PINEIS.

Ioannis Damasceni.

III.

Dluturnæ tussis, difficultati spiritus, & asthmatis succurrit. Humores in tho-
 race crassos incidit & extenuat. Accipit nucū pinearum, drach. triginta.
 Amygdalæ

LEONHARTI FUCHSII

Amygdalarum dulcium, auellanarum affatarum, tragacanthæ, gummi Arabici, glycyrrhizæ & succi eius, amyli, capilli veneris, iridis, añ drach. quatuor. Carnis palmularum fuluarum, drach. trigintaquinç. Amygdalarum amararum, ^a drach. tres. * Mellis passularum, sacchari albi, butyri recentis, añ ^b vncias quatuor. Mellis optimi sincerissimi & odoratissimi, quod satis est.

ANNOTATIONES.

Cordus. ^a Drachmas tres.) Ita omnes quos vidimus codices legunt. Quare typographi errore factum esse iudico, vt in Cordi medicamentario libro scriptū sit, vncias tres. Facilis enim à 3 in 3 lapsus est.

Mel passularum.

* *Mel passularum.*) Est in quo passule donec liquentur bulliunt. Sunt qui passulas enucleatas viginti quatuor horis maceratas probè concoquunt atq; exprimunt, ac dein colant, colatasq; ad mellis lentorem percoquunt.

^b *Vncias quatuor.*) Ioannis Damasceni ferè omnes codices habent, drachmas quatuor. Nam exigua satis quantitas esset aliorum respectu, drachmę tres. Quapropter pro drachma substituere vnciam placuit. Franciscus Alexander metuuit ne butyrum rancorem induat, atqui temerè, quum alia multa ei admista haud ferant, vt corrumpatur. Senibus maximè familiare est hoc eclegma. Peripneumoniam & pleuritidem iuuat, inclinante iam febre.

ECLEGMA E PVLNONE VVLPIS.

Ioannis Damasceni.

IIII.

Eiusdem cum præcedentibus facultatis, tabidis verò potissimùm confert. Recipit pulmonis vulpis siccati, & ^a præparati, succi glycyrrhizæ, adiantii, feminis fœniculi, anisi, añ vnc. vnā. Sacchari clarificati, vnc. quindecim. Trita omnia tenuissimè, cum saccharo excipiuntur.

ANNOTATIO.

^a *Præparati.*) Præparatur autem hoc modo. Recens ex vulpe iuvene venatu capta sanguine, venis & arterijs purgatur, vino albo odorato tepido sape abluitur, clibano siccat, exiccatus puluere absinthij reponitur.

*ECLEGMA E PAPAVERE.

Ioannis Damasceni.

V.

Iuuat tussim, & gutturis asperitatem, à destillatione calida ac tenui ortas. Hanc enim sistit, & crassiore reddit. Confert etiam febribus ardentibus, dolenti thoraci, & pleuritidi. Habet papaueris albi, drach. viginti quinque. Amygdalarum dulcium repurgatarum, nucleorum pineorum, gummi Arabici, tragacanthæ, succi glycyrrhizæ, añ drach. decem. Amyli, seminum portulacæ, lactucæ, & cydoniorum, añ drach. quatuor. Croci, drach. vnam. Penidiorum alborum, vnc. quatuor. ^b Serapij è papauere, præsertim albi & nigri, cum semine lactucæ & violis facti, quod satis est.

ANNOTATIONES.

^a *Eclegma è papauere.*) Sunt qui Dia papaueris appellant. Sed est eius alia apud Nicolaum descriptio.

Serapium è papauere.

^b *Serapij è papauere.*) Eius compositio sic habet. Recipe Caput papauerum alborum & nigrorum, vnā cum semine ipsorum, añ vncias sex. Seminis lactucę, florum violarum, añ vnc. vnam. Bulliant in aqua iustę quantitatis, quoad capita papauerum percocta fuerint. dein exprimantur: & cum sacchari & penidiorum, añ lib. vnam fiat Serapium.

ECLEGMA AD ASTHMA.

Ioannis Damasceni.

VI.

Ad asthma & diurnam tussim valet: humorem enim crassum extenuat. Capit scillæ affatæ, ^a drach. tres. Radicis iridis, drach. duas. Hyssopi, marubij, añ drach. vnam. Myrrhæ, croci, añ drach. dimid, Melle sufficienti excipiuntur.

ANNO-

Validissimum quidem ad incidendos ac dissecandos crassos humores hoc est Eclegma: sed ob multa amara, quæ eius constituunt compositionem, medicamenta, vehementer ingratum.

a Drachmas tres.) Dessennius, secutus exemplaria mendosa, legit drachmas quatuor. Nam quum sit Climax, non potest lectio illa non esse falsa. Proinde ut climacis ratio constet, tres tantum drachmæ substituendæ erunt, ut nos legimus.

ECLEGMA AD VOCEM AMISSAM.
Nicolai Myreplici.

VII.

Accipit feminis lini tosti, drach. duas. Vuarum passarum pinguium exemptis acinis, nucleorum pinearum nucum tostorum, añ drach. sex. Glycyrrhizæ, drach. tres. Palmularum pinguium, vnc. vnam, & dimidiam. Tragacanthæ, drach. vnam. Seminis vrticæ, drach. dimidiam, grana septem. Styracis calamitæ, drach. dimidiam. Penidiorum & sacchari, añ vnc. vnam. Cum succo tusilaginis formetur Eclegma.

DE ZVLAPIIS, ET SVCCIS MEDICATIS, SECTIO NONA.

ZVLAPIVM VIOLACEVM.

I.

Hebribus acutis, iecoris & cordis caloribus, asperitati gutturis, tussi aridæ, affectibus thoracis calidis & siccis succurrit. Sitim restinguit, aluumque emollit. Recipit *b* stillaticij violarum recentium liquoris, lib. tres. Sacchari clarificati, lib. duas. Coquuntur ex præscripto artis, lento igne.

ANNOTATIONES.

a Zulapium.) Ita cum recentioribus Græcis vocamus, quod hodie facientibus medicinam Iulebum: aut magis barbarè, Iuleb nominatur.

Zulapium.
Iulebum.

b Stillaticij violarum, &c.) Is parandi modus hodie est vsitatissimus, magisque laudatus, quam is qui fit ex violis siccis aqua maceratis: cui saccharum incoquitur, ad hunc modum. Capite violarum siccarum, vncias tres. Macerantur in sextarijs tribus, hoc est, lib. quinque aqua, 24. horis. Colatum, cum sacchari tribus libris coquitur. Id Iulebum priori minus efficax est, & tamè hodie sub Serapij violati nomine frequentissimè ita paratur. Præstantissimum autem, quod ex violarum succo conficitur, & Actuarius *ἰούραξ*, id est, violarum succus saccharatus appellatur: utpote quod violarum in se substantiam recipit. Parum aut nihil differt à Serapio violato simplici. Paratur ex præscripto Ioannis Damasceni ad hunc modum. Recipit Succij violarum, lib. tres. Sacchari clarificati, lib. duas. Coquuntur, ut dictum est. Et debent etiam hæc tria genera Zulapiorum à medicis, certis appellationibus discerni. Primum enim Zulapium, ex stillaticio violarum liquore: alterum Serapium violatum, ex infusione violarum: tertium Zulapium è succo violarum succo fit, minus tamen iucundum quam alia duo. Iucundius enim est quod ex floribus violarum fit maceratione: atqui minus, ut comprehensum est, efficax, nisi multiplex fiat maceratio, & flores sint recentes. Iucundissimum, sed maximè imbecillum, quod ex aqua destillata, ut hodie loquuntur, paratur. Quum igitur hodie tum medici, tum pharmacopœi id vnum maximè studeant, ut iucunda sint agrotantibus medicamenta: id quod est iucundissimum Iulebum, & maximè imbecillum, potius quam id quod est parum iucundum, efficacissimum tamen, conficiunt.

Alter Iulebi
parandi mo-
dus.

Tertius.

Zulapium ex
stillaticio li-
quore viola-
rum.

Serapium
violatum.

Zulapium
è succo vio-
larum.

ZVLAPIVM ROSACEVM.

II.

Z

Febr-